

T. C.
İĞDIR ÜNİVERSİTESİ
İLÂHİYAT FAKÜLTESİ

LİSANS TEZİ YAZIM KURALLARI

İĞDIR - 2012

AMAÇ

Madde 1) İlgili mevzuat hükümleri gereğince, Lisans programlarına kayıtlı öğrenciler için bitirme tezlerinin yazımında ve basımında öğretici ve yönlendirici olmak; hazırlanan tezlerde bütünlük sağlamaktır.

KAPSAM

Madde 2) Fakültemize kayıtlı öğrencilerden lisans tezi hazırlayacak adaylar ve tez danışmanları, sunacakları tezlerde gerekli şartları yerine getirmekle yükümlüdür.

KÂĞIT BOYU ve GRAMAJI

Madde 3) Tezlerde en az 80 gram beyaz kâğıt kullanılacaktır. Kâğıdın boyutları, tez ciltlendikten sonra 20x29 cm. olacak şekilde seçilmelidir. Bunun için en uygun kâğıt formatı A4'tür. Ancak çalışma alanının özelliğine göre boyutlar, danışmanın onayıyla değiştirilebilir.

SAYFA DÜZENİ

Madde 4) Sayfanın üstünde 3,5 cm., altında 2,5 cm. boşluk bırakılacaktır. Sol kenar boşluğu 4 cm., sağ kenar boşluğu 2,5 cm. olacaktır. Sol taraftan ayrıca cilt payı bırakılmayacaktır. **Başlık** ve **dipnotlar** dâhil metin kısmı, en çok 22x13,5 cm. boyutunda olmalıdır (Bk.: Ek-1). Sayfa numaraları; parantez, çizgi, nokta, vb. işaretler kullanılmadan sayfanın üst orta kısmına tam ortada yer alacak şekilde yazılacaktır. **İçkapak** ile **Kabul ve Onay** sayfası dışında bütün sayfalar numaralandırılacaktır. **Girişe** kadar olan sayfalar Romen rakamıyla numaralandırılır (Örnek: I, II, III, IV, V, VI, ...). **Giriş** bölümü ile başlayan diğer sayfalara ise normal rakamlar verilir (Örnek: 1, 2, 3, 4, 5, 6, ...). Harita, plan, fotoğraf veya tabloların yer aldığı sayfalarda ise "**Lev.**" kısaltmasından sonra Romen rakamı kullanılır (Lev. I, Lev. II, Lev. III, Lev. IV, ...).

YAZIM STANDARDI

Madde 5) Yazımda; yazı tipi "Times New Roman" ve harf boyu 12 punto büyüklüğünde dipnotlar 10 punto olacaktır. Ancak harita, plan veya tablolarda, okunabilmek şartıyla, daha küçük puntolar kullanılabilir.

BAŞLIKLAR

Madde 6) Ana ve alt başlıklar büyük harflerle yazılacak, sıralama normal rakamlarla devam edecektir (Bk.: Ek-2). Metin içinde her iki başlığın da altı çizilmeyecektir. Ana ve alt başlıklar arasında üç tam aralık bulundurulacaktır. Ana başlık ile onun ilk paragrafı arasında iki buçuk tam aralık, alt bölüm başlığı ile bunun ilk paragrafı arasında ise iki tam aralık bırakılacaktır.

PARAGRAF ve SATIR ARALIĞI

Madde 7) Paragraflara yedi harf boşluğu içeriden (1,25 nk.) başlanacak ve paragraf aralarında iki tam aralık bulundurulacaktır. Satır aralarında ise bir tam aralık bırakılacaktır.

YAZIM

Madde 8) Yazım konusunda Türk Dil Kurumu'nun belirlediği imlâ kurallarına uyulacaktır. **Kısaltma** ve **atıfların** yazımında ise Madde 17 ve 24'teki esaslar geçerlidir.

ANLATIM

Madde 9) Üçüncü şahıs ağzı kullanılarak yalın bir anlatım yolu izlenecektir. Sözcüklerin yazımında Türk Dil Kurumu'nun **Yazım Kılavuzu** esas alınacaktır. Ana başlıklar ile ara başlıklar arasında, anlatılacak konuyu açıklayıcı veya önce anlatılanlarla bağlantı sağlayıcı paragrafların bulunmasına dikkat edilecektir.

TEZLERİN CİLTLENMESİNDEKİ SIRALAMA

Madde 10) Tezlerin ciltlenmesinde aşağıdaki sıralamaya uyulacaktır:

1. Dışkapak
2. İçkapak
3. Kabul ve Onay Sayfası
4. İçindekiler
5. Önsöz
6. Kısaltmalar
7. Giriş
8. Metin
9. Sonuç
10. Kaynaklar
11. Özet (Türkçe ve İngilizce)
12. Ekler
13. Harita, Plan, Çizim, Tablo ve Fotoğrafların Açıklamaları
14. Levhalar

TEZLERİN BÖLÜMLENDİRİLMESİ

Madde 11) Tezler tek cilt olarak hazırlanacaktır. Ancak bazı Anabilim dallarının özelliği sebebiyle tezler, danışmanın önerisiyle iki cilt olarak da sunulabilir. Bu durumda Madde 12'de öngörülen kapak düzenine, I. cilt için **Metin**, II. cilt için de **Levhalar** yazısı eklenmelidir.

DIŞKAPAK

Madde 12) Lisans tezleri, beyaz kuőe karton kâğıt ile ciltlenerek düzeni Ek-3'teki gibi hazırlanacaktır. Bütün yazılar siyah renkte olacaktır. Kapağın sırt kısmına yukarıdan aőađıya doğru **tezi hazırlayanın Adı – Soyadı, tezin başlığı, hazırlandığı yer ve yıl** yazılacaktır.

İÇKAPAK

Madde 13) İçkapak sayfasının düzeni, Ek-4'teki gibi olacaktır. Buradaki yazılar, tez yazımında kullanılan kağıt üzerine yazılacaktır. İçkapaktan önce ve tezin son sayfasından sonra bir adet boş sayfa konulacaktır.

KABUL ve ONAY SAYFASI

Madde 14) Tez Danıőmanının imzasını içeren sayfanın düzeni Ek-5'te verilmiőtir. Danışman Öğretim Üyesi, "**Danışman**" yazılarak belirtilir.

İÇİNDEKİLER

Madde 15) "İÇİNDEKİLER" kelimesi büyük harflerle üst kısma ve ortaya yazılır. Burada, eser içindeki bölümler, aldıkları sıraya göre dizilir ve bölümlerin karşısına hangi sayfada baőladığı yazılır (Bk.: Ek-2).

ÖNSÖZ

Madde 16) "ÖNSÖZ" kelimesi, büyük harflerle sayfanın yukarisına ve ortaya yazılır. Bu bölümde; çalışmanın amacı, araőtırmada gördüğü yardımlar ve teşekkürler yer alır. Yazarın anlatmak istediği bir őey yoksa bu bölümden vazgeçilebilir. Önsöz, gerektiğinde konu ile yakından ilgili bir başkası tarafından kendi imzasıyla yazılabilir.

KISALTMALAR

Madde 17) "KISALTMALAR" kelimesi, büyük harflerle sayfanın üst kısmına ve ortaya yazılır. Burada, **metin** ve **dipnotta** atıf yapılan kitap, süreli yayın, yazılı belge, el yazması, ansiklopedi, anı kitapları, almanak, biyografi, katalog, rapor, atlas ve harita gibi kaynakların kısaltmalarında, eğer varsa, uluslar arası kabul edilmiőt kısıltma listelerinden kullanılanın yayın adı yazılır.

Bu liste içinde yer almayan, fakat metin içinde defalarca atıfta bulunulan kaynaklar için yazar tarafından verilen kısaltmalar ile yine yazar tarafından gerek duyulan diğer kısaltmalar, listeye alfabetik dizin içinde yerleőtirilir. Metin içinde kullanılan genel kısaltmaların izahı da bu dizin içinde yer alır.

GİRİŞ

Madde 18) "GİRİŞ", eserin ilk bölümüdür. Burada, tezde iőtlenen konuya hazırlayıcı bilgiler verildikten sonra araőtırmanın amacı, kapsamı ve yöntemi açıkça belirtilir. Tezin bölümleri ve her bölümün ana çizgileri belirtilir. Konuyla ilgili doğrudan ve dolaylı daha önce yapılmıőt çalıőmalara da bu bölüm içinde yer verilir.

METİN

Madde 19) “Metin”, ana hatlarıyla üç kısımdan ve çeşitli alt bölümlerden oluşur. Giriş mahiyetinde olan birinci kısımda, konuyla ilgili yardımcı bilgiler aktarılır. İkinci kısım ve alt bölümlerinde, asıl konu yer alır. Üçüncü kısımda ise elde edilen bilgiler değerlendirilerek varılan sonuçlar kaydedilir. (Bk.: Ek-6)

SONUÇ

Madde 20) Bu bölümde, çalışmada elde edilen genel sonuçlar ile bu sonuçların yorumları ve ilgili alana olan katkısı belirtilir. Varsa, sonraki araştırmalar için önerilerde bulunulur. Sonuç, olabildiğince öz ve açık biçimde yazılmalıdır.

ÖZET

Madde 21) Bu bölümde çalışmanın, ortalama 250 kelimedenden oluşan kısa bir özeti sunulur. Bunu takip eden sayfada ise özeti yabancı dilde bir tercümesi verilir.

KAYNAKLAR

Madde 22) “KAYNAKLAR” kelimesi, sayfa başına, ortaya büyük harflerle yazılır. Burada, tez içinde atıf yapılan veya yararlanılan kaynaklar, aşağıdaki esaslara göre yazılır:

Kitaplar; büyük harfle yazarın soyadı, adı, eser adı (*italik* olarak), varsa cilt numarası, basım yeri, basım yılı ve sayfa numaraları düzenine göre verilir.

Makale, bildiri vb. yayınlar; büyük harfle yazarın soyadı, adı, tırnak içinde (“”) yayın adı, dergi adı (derginin adı *italik* olarak yazılır), sayısı, basım yeri, basım yılı ve sayfa numaraları düzenine göre verilir.

HARİTA, PLAN, ÇİZİM, TABLO ve FOTOĞRAFLARIN AÇIKLANMASI

Madde 23) Sayfa başına ve ortaya büyük harflerle yazılır. Bu bölümde, metin içinde kullanılan harita, plan, çizim, tablo ve fotoğraf gibi malzemelerin bir dizin içinde açıklaması ve bunların metin içinde geçtiği sayfa numaraları verilir. Bunlar içinde yazar tarafından kullanılan fotoğraflar özgün değilse, alıntı yeri verilir. Eğer harita, plan, kesit gibi çizimler bir başkası tarafından çizilmişse, çizen kişinin adı ve soyadının baş harfleri **kısaltma** olarak hemen yanına yazılmalıdır.

ATIFLAR

Madde 24) “Dipnot” ve **“metin”** içinde kullanılan atıflara ilişkin esaslar, Madde-25, 26, 27’de belirtilmiştir.

DİPNOTLARDA ATIF YAPMA

Madde 25) “Dipnot”, metnin yazımında yazara kolaylık sağlayan çok önemli bir sistemdir. Yazar tarafından kullanılan kaynaklar ve belgeler ile konu üzerinde bir başkasıyla yapılan sözlü tartışmalarla ortaya çıkan başkalarına ait fikirlerin aktarılması, gerek duyulan **teşekkürler**, varılan sonuca karşı olan görüşler, daima dipnotlarda verilir. Sistemin bir başka rahatlığı da metnin

akıcılığını bozabilecek, ama mutlaka verilmek istenen ek bilgi, açıklama ve tartışmaların burada yazılabilesidir.

Dipnot numarası; metinde, hemen atıf yapılmak istenen yerde, cümle içinde veya cümlenin son kelimesi üzerinde küçük rakamla verilir. Nokta veya virgülden önceki kelime üzerinde verildiğinde, kesinlikle noktalama işaretinden sonra konulmalıdır.

Dipnotların numaralandırılması, her bölüm içinde 1'den başlamak üzere yeniden başlatılmalıdır.

DİPNOTLARIN TEŞEKKÜLÜ

Madde 26) Dipnotların teşekkülü, aşağıdaki esaslar çerçevesinde olmalıdır:

1. Yazar Adı

1.1. Yazar adı, daima ismin ve soyadın açık yazılmasıyla verilir. Daha sonra aynı esere yapılan atıflarda, yazarın yalnızca soyadı, lakabı veya meşhur adı belirtilir. Bunu takip eden monografiler veya süreli yayınlar, aralarına noktalı virgül konularak ayrılır.

1.2. Anı ve armağan kitapları, kataloglar, ansiklopediler ve kongre yayınları gibi çok yazarlı eserler ile birden fazla yazarı olan kitaplarda, yazar adları ile soyadları açık olarak yazılır ve aralarına bağlaç çizgisi (-) konur (Örnek a). Ya da ilk yazar adı-soyadı ve “bşk.” kısaltmasından sonra başlığın tamamı yazılmak suretiyle de gösterilebilir (Örnek b).

Örnek a: Metin Sözen – Zeki Sönmez, *Türk Mimarisinin Gelişimi ve Mimar Sinan*, İstanbul, 1975, 58.

Örnek b: Metin Sözen ve bşk., *Türk Mimarisinin Gelişimi ve Mimar Sinan*, İstanbul, 1975, 58.

Eğer bir yazarın adı altında yayınlanan kitap içinde, atıf yapılmak istenen bir başka kişinin yazısı varsa, bu yazı, kongre kitaplarındaki makaleler gibi kabul edilip o yazının yazarının adı ve soyadının açık olarak yazılması, makalenin tırnak işareti (“”) içine alınması, kitabın asıl yazarı ve kitabın kapaktaki başlığının (*italik* olarak) yazılması, basım yeri ve yılı, sayfa numaraları düzenine göre verilir.

Örnek: Mustafa Tahralı, “Vahdet-i Vücûd ve Gölge Varlık”, Ahmed Avni Konuk, *Fusûsu'l-Hikem Tercüme ve Şerhi*, (Haz.: Mustafa Tahralı - Selçuk Eraydın) İstanbul, 1987-1992 içinde, III, -15-16-.

1.3. Soyadı kanunundan önce yaşamış yazarların isimleri orijinal haliyle olduğu gibi yazılır.

Örnek: Evliyâ Çelebi, *Seyâhatnâme*, I, İstanbul, 1281, 250.

1.4. Yazarı belli olmayan kaynaklarda yazar adı yerine “Anonim” başlığı, hem bibliyografyada ve hem de dipnotlarda kullanılır.

Örnek: Anonim, *Kayseri Ville Aux Mausolees*, Kayseri, 1952, 12.

1.5. Dipnotta veya kaynakçada yararlanılan yayını çeviren, sadeleştiren, hazırlayan veya tercüme edenlerin adları, yalnızca ilk geçtiği yerde ve kaynakçada, kitabın veya makalenin tam adının yazımından sonra parantez içinde “**Çev., Sade., Haz., Terc.**” kısaltmalarıyla yazılmalıdır.

Örnek: Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî, *Fîhi Mâ Fîh*, (Terc.: Ahmed Avni Konuk, Haz.: Selçuk Eraydın) İstanbul, 1994, 77.

1.6. Grekçe, Arapça ve Japonca gibi dillerin alfabeleriyle yazılmış eserlerde yazar ve eser adı, latin harfleriyle yazılır.

Örnek: Zeki Mustafa Hasan, *Fünûnü'l-İslâm*, Beyrut, 1948, 71, Res. 10.

1.7. Aynı dipnotta bir yazarın birden fazla eseri verilmek istendiğinde, ilk atıftan sonra konulan noktalı virgöl (;) işaretinden sonra “**aynı yazar**” anlamına gelen “a.y.” kısaltması ile devam edilir.

Örnek: Abdüsselâm Uluçam, *Irak'taki Türk Mimari Eserleri*, Ankara, 1989, 89.; a.y., “Irak Selçukluları ve Atabekler Döneminden Kalan Tuğla Minareler”, *SBD*, I-1, Van, 1990, 17-72.

1.8. Farklı görüşler için verilen dipnotlarda atıf, “**karşılaştırma**” anlamındaki “Krş.:

Örnek: Krş.: Osman Türer, *Anahatlarıyla Tasavvuf Tarihi*, İstanbul, 1995, 99 v.d.

1.9. Bir eserin dipnotlarına da atıf yapılabilir. Bu durumda, yazar adının ilk harfi, soyadı açık olarak ve yayının tam adı yazıldıktan sonra, “d.n.” kısaltmasının ardından verilmek istenen dipnot numarası yazılır.

Örnek: Şerafeddin Gölcük - Süleyman Toprak, *Kelâm*, Konya, 1996, 33, d.n. 25.

2. Başlık, Cilt Numarası ve Basım Yılı

2.1. Monografi

2.1.1. Monografiler, kısaltılmaksızın başlığın tamamı ile yazılır. Ancak alt başlığın yazılmasından vazgeçilebilir. Verilmek istendiğinde, ana başlıktan sonra yazılır ve araya nokta konur.

Örnek: Zeki Sönmez, *Anadolu Türk-İslâm Mimarisinde Sanatçılar. Başlangıcından 16. Yüzyıla Kadar*, Ankara, 1989, 50, Res. 114.

2.1.2. Cilt numarası Romen rakamıyla belirtilir; devamında verilmek istenen alt bölümler ise normal rakamla verilir. Araya bağlaç çizgisi (-) konur.

Örnek: İbrahim Canan, *Kütüb-i Sitte*, XIII–2, İstanbul, 1992, 53.

Monografi bir süreli yayın içinde yayınlanmışsa, önce süreli yayın verilir, sonra normal rakamla süreli yayın numarası verilir ve araya virgöl (,) işareti konur.

Örnek: Arif Ünal, “Bir Mukayeseli Edebiyat Çalışması”, *Sosyal Bilimler Dergisi*, 3, Van, 1992, 223. v.d.

2.1.3. Cilt numarası ve basım yılının verilmediği durumlarda, istenirse, tırnak (‘’) işareti içinde ‘‘C. Numarasız’’ ve ‘‘tarihsiz’’ yazılabilir.

2.1.4. Atıf yapılan eserin eğer birkaç baskısı varsa, kullanılan eserin baskı numarası eserin adından sonra yazılır.

Örnek: Ekrem Akurgal, *Ancient Civilization ana Ruins of Turkey*, 4. baskı, İstanbul, 1983, 110, Res. 32.

2.1.5. Doktora ve Yüksek Lisans tezleri gibi basılmamış eserlerde başlığın tamamı yazılır ve yayınlanmamış ‘‘Doktora’’ veya ‘‘Yüksek Lisans’’ tezi olduğu belirtilir.

Örnek: Reşat Öngören, *XVI. Yüzyılda Anadolu’da Tasavvuf*, (Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi), İstanbul, 1996.

2.1.6. Daha çok Temel İslâm Bilimleri alanı tezlerinde sıkça kullanılan Kur’ân-ı Kerim’den verilen referanslar için Sûre adı açıkça yazılır, sonra sûre numarası ve âyet numarası aşağıdaki örnekteki gibi verilir. Diğer dinlere ait kutsal metinlerde de aynı yol izlenmelidir.

Örnek: Bakara, 2/282.

2.2. Süreli Yayınlar

2.2.1. Süreli yayınlarda makale adları tırnak içinde yazıldıktan sonra süreli yayının tam adı aynen verilebildiği gibi sıkça kullanım durumunda kısaltma halinde de yazılabilir. Sonra varsa cilt numarası Romen rakamıyla; sayı, yılı ve sayfası normal rakamla yazılır.

Örnek: Jale İnan, ‘‘Perge Kazısı 1981 Yılı Çalışmaları’’, *Türk Arkeoloji Dergisi*, XXVI-2, Ankara, 1983, 1-65.

2.2.2. Eğer cilt numarası yoksa, o zaman kısaltmadan sonra yalnızca serisi yazılır.

Örnek: Atanur Meriç, ‘‘Malatya İğne Oyaları’’, *Kültür ve Sanat*, 16, Ankara, 1992, 33-35.

2.3. Elyazması Eserlere Atıf

Bu tür eserlerde önce yazarın tam adı, eserin adı (*italik* olarak) araları virgülle (,) ayrılmak suretiyle yazılır. Sonra parantez içinde elyazması olduğunu belirten (Yzm.) kısaltması, eserin bulunduğu kütüphane, kütüphane içindeki bölümü ve numarası, en sona da varak numarası yazılır.

Örnek: Yiğitbaşı Velî Ahmed Şemseddîn-i Marmaravî, *Ahvâlü’l-Ebrâr ve’l-Mukarrebîn*, Millet Ktp., Ali Emîrî Ef. Bl., Şer’iyye Ksm., nr. 1335/8, 3^a-4^b.

2.4. Arşiv Belgelerine ve Vakfiyelere Atıf

Önce arşiv belgesinin veya vakfiyenin tam adı *italik* olarak yazılır. Virgülden (,) sonra bulunduğu müzenin veya arşiv merkezinin adı kısaltılarak yazılır ve kayıt numarası belirtilir. Mümkün olduğunca belgeye ulaşılabilecek alt başlık ve numaralar açıkça veya meşhur kısaltmasıyla verilmelidir.

Örnek: *Konya Ferhûniye Vakfı*, VGMA, Mücedded Anadolu Defteri, 17/25, 596 numaralı defter, s. 146, sıra 134.

3. Sayfa ve Resimlere Atıf

Basım yılının arkasına yazılan sayfa, levha ve resim numaraları birbirinden virgülle (,) ayrılır. “Sayfa” anlamındaki s. belirlenmesi, yalnız metin içindeki bir değişim söz konusu ise yazılır.

Örnek: David Rice, *Islamic Art*, London, 1993, 48, Res. 39; s. 49, Res. 41.

3.2. Atıf, birbirini izleyen sayfaları içerdiğinde:

3.2.1. Birbirini takip eden iki sayfaya atıf yapılıyorsa, her iki sayfa numarası da araya bağlaç çizgisi (-) konulmak suretiyle yazılır.

3.2.2. Atıf, ardarda birkaç sayfayı kapsıyorsa, bu durumda ilk sayfa numarasının hemen ardından “ve devamı” anlamındaki **v.d.** kısaltması yazılır.

3.2.3. Her iki durumda ilk sayfa numarası ile son sayfa numarası arasında bağlaç çizgisi (-) de konulabilir. Birbirini takip eden çok sayıda resim, tablo veya levha numarası varsa, ilk ve son numaralar arasında yine bağlaç çizgisi (-) kullanılır.

Örnekler:

a. Hakkı Önkal, *Osmanlı Hanedan Türbeleri*, Ankara, 1992, 18-19.

b. Mehmet Eminoğlu, *Osmanlı Vesikalarını Okumaya Giriş*, Ankara, 1992, 20 v.d.

c. Cahit Baltacı, *İslâm Paleografyası*, İstanbul, 1989, 50-55, Res. 7-10.

3.3. Sayfa, levha ve resim numaralarının birbirini takip etmediği durumlarda, bunlar birbirinden virgül (,) ile ayrılır.

Örnek: Osman Turan, *Türk Cihan Hâkimiyeti Mefkûresi Tarihi*, İstanbul, 1990, 111, 120.

3.4. Bir levhadan çok sayıda resim varsa, atıf yapılan ilk resim numarası önündeki levha numarasından virgül (,) ile ayrılır. Pek çok levha numarası bu formda ardarda verilmek istendiğinde, bu defa levha numaraları ile önceki levhanın son resim numarası arasında virgül (,) işareti konur.

Örnek: Beyhan Karamağaralı, *Ahlat Mezartaşları*, Ankara, 1971, Lev. 5, 9, 15, 31.

3.5. Aynı eserde Romen ve normal rakam kullanılıyorsa, ancak o zaman sayfa ve levha numaraları Romen rakamıyla verilir. Romen rakamıyla verilen sayfa numarası önüne “sayfa” anlamına gelen **s.** kısaltması yazılır.

Örnek: Ingrid Grinnel, *Greek Temples*, Berlin, 1943, s. XV v.d., 20-21, Lev. XVII, XVIII ile birlikte.

3.6. Yabancı yayınların resim ve levhalarına yapılan atıflarda yalnızca Türkçe kısaltmalar kullanılır.

Örnek: “Fig.”, “Abb.” yerine “Res.”; “Taf.”, “Pl.”, “Tab.”, “Tav.” yerine de “Lev.” kullanılır.

4. CD-ROM, Elektronik Dergi ve İnternet Kaynaklarına Atıf

Son yıllarda artan elektronik bilgi depolama, aktarım ve haberleşme sistemlerinden bilimsel araştırmalarda etkin bir şekilde yararlanılmaya başlanmıştır. Birçok kütüphane katalogları WEB sistemlerine yüklenmiş durumdadır. Yararlanılan CD-ROM’ların kim ve hangi şirket tarafından, hangi yılda üretildiğinin, hangi türde hazırlandığının açıkça belirtilmesi gerekir (Bk.: Örnek a.). WEB sayfalarında ise varsa yazarı, adı, sayfaya erişim tarihi gibi bilgiler yazılır (Bk.: Örnek b.).

Örnekler:

a. Batterfeld, R. L., 1996. Citation Guide for Internet Resources. Based and Beyond the MLA Handbook.

b. Erişim: [<http://www.southhampton.liunet.edu/library/mlacite.htm>], Erişim Tarihi: 23 Aralık 1996.

5. Geriye Dönük Atıflar

5.1. Bir dipnotta daha önce verilmiş atfın, başlığın tamamı ile tekrar edilmemesi için “Ibid.” yerine “adı geçen eser” anlamında “**a.g.e.**” (*italik* olarak) veya “adı geçen yer” anlamında “**a.g.y.**” (*italik* olarak) kısaltmalarından biri kullanılır. Tercih edilen, “**a.g.e.**” kısaltmasıdır (Bk.: Örnek a.). Atıf, makale veya ansiklopedi maddelerine yapılacaksa, “**a.g.m.**” kısaltması kullanılır (Bk.: Örnek b.). Bir yazarın birden fazla kitap, makale veya ansiklopedi maddesi kullanılıyorsa, bunların birbirine karışmasının önlenmesi amacıyla eser adları kısaltılarak yazılabilir. Bu kısaltmalar tam açılımıyla başlangıçtaki “Kısaltmalar” kısmında belirtilmelidir (Bk.: Örnek c. ve d.).

Örnekler:

a. Önkal, *a.g.e.*, 25.

b. İnan, *a.g.m.*, 10.

c. Önkal, *Selçuklu Türbeleri*, 90.

d. Önkal, “Türklerde Mumyalama...”, 15.

5.2. “a.g.e.” kısaltması önceki dipnotun atfıyla ilgili ise, kısaltmadan sonra yalnızca değişmiş olan sayfa, tablo, levha veya resim numaraları yazılır (Bk.: Örnek a.). Herhangi bir değişiklik söz konusu değilse, sadece kısaltma verilir (Bk.: Örnek b.). Üstteki dipnotta birden fazla yazarın eseri varsa, bu durumda “a.g.e.” kısaltmasından önce hangi yazarın eserine atıfta bulunulacaksa o yazarın soyadı ve değişiklikler yazılmalıdır (Bk.: Örnek c.).

Örnekler:

a. *a.g.e.*, 25, Res. 103.

b. *a.g.e.*

c. Aslanapa, *a.g.e.*, 51 v.d.

6. Atıf Sırası

Bir dipnotta birden fazla esere atıfta bulunulabilir. Bu durumda bu eserler noktalı virgül (;) işaretiyle birbirinden ayrılır ve kronolojik sıraya dikkat edilir.

Örnek: Aydın Talay, *Bizim Eller Van*, Van, 1988, 81 v.d.; Bozkurt Güvenç, *Türk Kimliği*, Ankara, 1993, 21-22.

METNİN TEŞEKKÜLÜ

Madde 27) Metnin yazımında aşağıdaki kurallara uyulmalıdır:

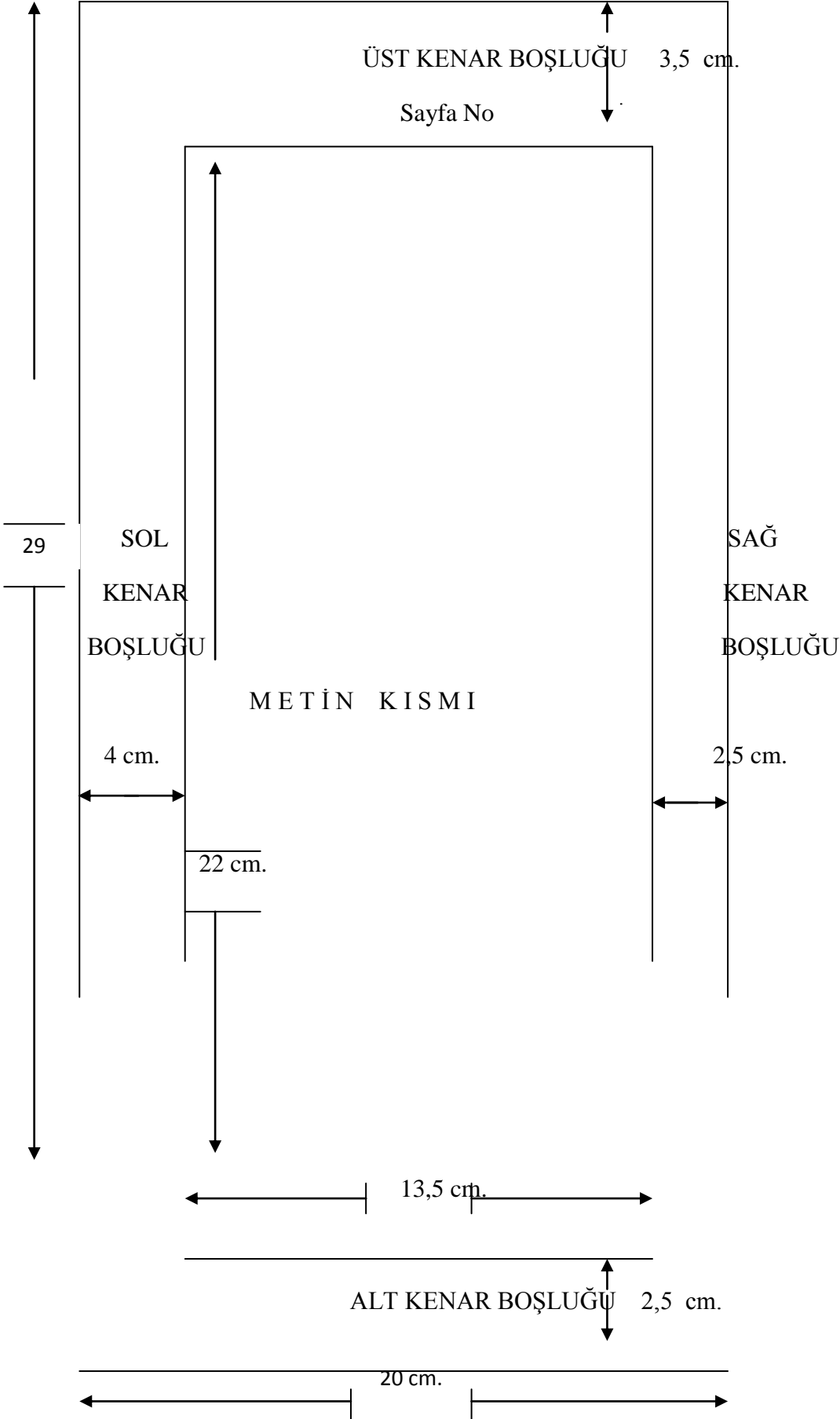
1. Atıflar ve belgeler, metin içinde ve resim altlarında verilmez.
2. İmlâ ve noktalama kurallarına uyulur.
3. Kısaltmalar içindekiler hariç, her noktalama işaretinden sonra bir harf boşluğu bırakılır.
4. Başka bir yazarın düşüncesi veya özlü sözler aynen alınmak istendiğinde, bu sözler tırnak (“”) işareti içinde yazılır.
5. “Res.” ve “Lev.” kısaltmalarıyla verilen atıflar, daima parantez () içine alınır; nokta ve virgül ise parantezden sonra konur.

6. Batı dilleriyle ilgili tezlerin hazırlanmasında, danışmanın başka bir önerisi yoksa, MLA yöntemi uygulanır.

7. Özel durumlarda yazarın kendi üslûbu geçerli olmakla birlikte, çok özel durumlarda (danışmanın ve jüri üyelerinin benimsemiş olduğu -örneğin, APA yazım teknikleri, v.b. yöntemleri kullanmak gibi-) ana ilkelerden ayrılmaksızın bazı değişiklikler yapılabilir.

TEZLERİN ÇOĞALTILMASI

Madde 28) Yazılmış olan tezlerin kopyaları Danışmanın imzalamasından sonra üç nüsha halinde ciltlenerek bir tanesi Danışmanda kaldıktan sonra diğer iki tanesi Fakülteye teslim edilir. Tezlerin çoğaltılması ve fotokopi edilmesinde sayfalar tek yüzlü olarak bastırılır.

EK-1: SAYFA DÜZENİ

EK-2: BAŞLIKLAR ve İÇİNDEKİLER KISMININ DÜZENİ**İÇİNDEKİLER**

ÖNSÖZ	IV
KISALTMALAR	VII
1. GİRİŞ: YİĞİTBAŞI VELÎ İLE İLGİLİ KAYNAKLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ	1
1.1. ANA KAYNAKLAR.....	2
1.1.1. YİĞİTBAŞI VELÎ’NİN KENDİ ESERLERİ	2
1.1.2. ARŞİV BELGELERİ.....	2
1.2. TÂLÎ KAYNAKLAR	4
1.2.1. TERÂCİM ve TABAKAT KİTAPLARI.....	4
1.2.2. MENÂKİB-NÂMELELER	10
1.2.3. MAKÂLELER	11
2. YİĞİTBAŞI VELÎ’NİN HAYÂTI ve ESERLERİ	14
2.1. YİĞİTBAŞI VELÎ’NİN YAŞADIĞI DÖNEMİN SİYÂSÎ ve İLMÎ DURUMUNA GENEL BAKIŞ	15
2.1.1. SİYÂSÎ DURUM.....	15
2.1.2. İLMÎ DURUM	22
2.2. YİĞİTBAŞI VELÎ’NİN HAYÂTI.....	43
2.2.1. DOĞUMU ve ÇOCUKLUĞU.....	43
2.2.2. TARİKATE İNTİSÂBI ve SEYR U SÜLÛKÛ	46
2.2.3. İRŞAD FAÂLİYETLERİ	49
2.2.4. TARİKATİ ve SİLSİLESİ.....	56
2.2.5. HOCA ve TALEBELERİ	61
2.2.6. VEFÂTI	64
2.2.7. TEKKE ve TÜRBESİ.....	73
2.2.8. MENKİBE ve KERÂMETLERİ	75
2.3. YİĞİTBAŞI VELÎ’NİN ESERLERİ	78
2.3.1. ESERLER HAKKINDA GEREKLİ ÖN BİLGİLER.....	78
2.3.2. ESERLERİN DİL ve ANLATIM ÖZELLİKLERİ	80
2.3.3. ESERLERİN TANITIMI.....	85
2.3.3.1. Câmiu’l-Esrâr.....	86
2.3.3.2. Risâle-i Tevhîd.....	91
2.3.3.3. Mukaddimetü’s-Sâliha.....	95
2.3.3.4. Keşfü’l-Esrâr.....	97
2.3.3.5. Ravzatü’l-Vâsılîn	100
2.3.3.6. İrfânü’l-Maârif	102
2.3.3.7. Hurde-i Tarîkat.....	104
2.3.3.8. Risâletü’l-Hüdâ li-Üli’l-İhtidâ	106

2.3.3.9. Atvâr-nâme-i Seb'a.....	107
2.3.3.10. Tabakâtü'l-Evliyâ	108
2.3.3.11. Risâle-i Makâlât-ı Şeyh Muhyiddîn-i Arabî	109
2.3.3.12. Ahvâlü'l-Ebrâr ve'l-Mukarrebîn.....	110
2.3.3.13. Bahreyni'l-Aşk.....	111
2.3.3.14. Silsile-i Ehl-i Tarîkat.....	112
2.3.4. KAYNAKLARI.....	114
2.3.4.1. İmâm-ı A'zam Ebû Hanîfe.....	114
2.3.4.2. Şeyh Şa'bî	114
2.3.4.3. İmâm Gazzâlî ve Kardeşi Ahmed Gazzâlî.....	115
2.3.4.4. Manisa Müftüsü Molla Sâlih	117
2.3.4.5. Zünnûn Mısrî	118
2.3.4.6. Bâyezîd-i Bistâmî.....	119
2.3.4.7. Ebû Amr Zücâcî.....	119
2.3.4.8.....Muhyiddîn ibn Arabî ve Fusûsu'l-Hikem ile Fütûhât-ı Mekkiyye Adlı Eserleri	120
2.3.4.9. Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî ve Mesnevî'si ...	122
2.3.4.10. Yûnus Emre	122
2.3.4.11.... Yiğitbaşı Velî'nin Sâdece İsimlerini Zikrettiği Diğer Şahıslar.....	123
2.3.4.11.1. İbrâhim b. Edhem.....	123
2.3.4.11.2. Hallâc-ı Mansûr	124
3. YİĞİTBAŞI VELÎ'NİN TASAVVUFÎ GÖRÜŞLERİ... 126	
3.1. SAÂDET ve ŞAKÂVET	129
3.2. TASAVVUF ve TARÎKAT	137
3.3. HAK ve BÂTIL TARÎKATLER	143
3.4. İRŞÂD, MÜRŞİD-İ KÂMİL / ŞEYH.....	148
3.5. MÜRİD	154
3.5.1. MÜRİD-MÜRŞİD İLİŞKİLERİ.....	156
3.6. TARÎKAT ÂDÂBI	158
3.6.1. TARÎKATE GİRİŞ	160
3.6.2. MÜRİDİN BİREYSEL ve SOSYAL İLİŞKİLERİNDEKİ DAVRANIŞ BİÇİMİ.....	161
3.6.3. RÜYALAR	164
3.6.4. GÜNDELİK HAYAT ve TEKKE	165
3.6.5. EVRÂD ve EZKÂR.....	167
3.6.6. TARÎKAT ELBİSESİ ve HIRKA GİYME	169
3.6.7. SEYAHAT.....	170
3.7. ZİKİR ve USÛL-İ ESMÂ.....	170
3.8. KERÂMET	178
3.9. BİRBİRİYLE İLİŞKİLERİ BAKIMINDAN NEFS, RUH, AKIL, KALP ve BEDEN.....	183
3.10. NEFSİN MERTEBELERİ	190

3.10.1. NEFS-İ EMMÂRE.....	192
3.10.2. NEFS-İ LEVVÂME.....	195
3.10.3. NEFS-İ MÛLHEME	199
3.10.4. NEFS-İ MUTMAİNNE	201
3.10.5. NEFS-İ RÂZİYE	203
3.10.6. NEFS-İ MARZİYYE	205
3.10.7. NEFS-İ KÂMİLE.....	206
3.11. RİCÂLÜ'L-GAYB	208
3.12. ŞERÎAT, TARÎKAT, HAKÎKAT, MÂRİFET	255
3.13. ZÂHİR ve BÂTİN İLİMLERİ.....	264
3.14. İLHAM ve HÂTİR	268
3.15. RÜYÂ ve TÂBİRLERİ.....	272
3.16. RÛ'YETULLÂH ve RÛ'YET-İ ENBİYÂ	292
3.16.1. RÛ'YETULLÂH	294
3.16.2. RÛ'YET-İ ENBİYÂ	297
3.17. AŞK ve MUHABBET	299
3.18. ALLÂH'IN ZÂTİ, ESMÂSİ ve SIFATLARI.....	310
3.19..... VARLIK ve MERTEBELERİ (VÂCİBÜ'L-VÜCÛD / MÛMKİNÜ'L-VÜCÛD ve MERÂTİB-İ VÜCÛD)	315
3.20. HAKÎKAT-İ MUHAMMEDİYYE.....	323
4. SONUÇ.....	327
5. KAYNAKLAR	331
6. ÖZET	347
7. EKLER.....	349

EK-3: DIŞKAPAK DÜZENİ

**T. C.
IĞDIR ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ
İSLAM MEZHEPLERİ TARİHİ ANABİLİM DALI**

MU'TEZİLE'NİN BEŞ ESASININ TEŞEKKÜL SÜRECİ

LİSANS TEZİ

Danışman:

Yrd. Doç. Dr. Şahin AHMETOĞLU
İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi

Hazırlayan:

Alpaslan ÇETİN
4/A- 01258698

EK-4: İÇKAPAK DÜZENİ

**T. C.
IĞDIR ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ
İSLAM MEZHEPLERİ TARİHİ ANABİLİM DALI**

MU'TEZİLE'NİN BEŞ ESASININ TEŞEKKÜL SÜRECİ

LİSANS TEZİ

Danışman:

Yrd. Doç. Dr. Şahin AHMETOĞLU

İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı

Öğretim Üyesi

Hazırlayan:

Alpaslan ÇETİN

4/A- 01258698

IĞDIR-2012

EK-5: KABUL ve ONAY SAYFASI

İLÂHİYAT FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

Bu çalışma, tarafımdan **BÖLÜMÜ**,
..... **ANABİLİM DALI**'nda LİSANS TEZİ olarak
kabul edilmiştir.

.../.../201..

Tez Danışmanı

İmza

EK-6: METİN KISMININ BÖLÜMLENDİRİLMESİ

(TEZİN ADI: YİĞİTBAŞI VELÎ, HAYÂTI, ESERLERİ ve TASAVVUFÎ GÖRÜŞLERİ)

1. GİRİŞ: YİĞİTBAŞI VELÎ İLE İLGİLİ KAYNAKLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ
 - 1.1. ANA KAYNAKLAR
 - 1.2. TÂLÎ KAYNAKLAR
2. YİĞİTBAŞI VELÎ'NİN HAYÂTI ve ESERLERİ
 - 2.1. YİĞİTBAŞI VELÎ'NİN YAŞADIĞI DÖNEMİN SİYÂSÎ ve İLMÎ DURUMUNA GENEL BAKIŞ
 - 2.2. YİĞİTBAŞI VELÎ'NİN HAYÂTI
 - 2.3. YİĞİTBAŞI VELÎ'NİN ESERLERİ
3. YİĞİTBAŞI VELÎ'NİN TASAVVUFÎ GÖRÜŞLERİ
 - 3.1. SAÂDET ve ŞAKÂVET
 - 3.2. TASAVVUF ve TARÎKAT
 - 3.3. HAK ve BÂTIL TARÎKATLER
 - 3.4. İRŞÂD, MÜRŞİD-İ KÂMİL / ŞEYH
 - 3.5. MÜRİD
 - 3.6. TARÎKAT ÂDÂBI
 - 3.7. ZİKİR ve USÛL-İ ESMÂ
 - 3.8. KERÂMET
 - 3.9. BİRBİRİYLE İLİŞKİLERİ BAKIMINDAN NEFS, RUH, AKIL, KALP ve BEDEN
 - 3.10. NEFSİN MERTEBELERİ
 - 3.11. RİCÂLÜ'L-GAYB
 - 3.12. ŞERÂT, TARÎKAT, HAKÎKAT, MÂRİFET
 - 3.13. ZÂHİR ve BÂTIN İLİMLERİ
 - 3.14. İLHAM ve HÂTİR
 - 3.15. RÜYÂ ve TÂBİRLERİ
 - 3.16. RÜ'YETULLÂH ve RÜ'YET-İ ENBİYÂ
 - 3.17. AŞK ve MUHABBET
 - 3.18. ALLÂH'IN ZÂTI, ESMÂSI ve SIFATLARI
 - 3.19. VARLIK ve MERTEBELERİ (VÂCİBÜ'L-VÜCÛD / MÜMKİNÜ'L-VÜCÛD ve MERÂTİB-İ VÜCÛD)
 - 3.20. HAKÎKAT-İ MUHAMMEDİYYE
4. SONUÇ